

QORTI TAL-APPELL

(KOMPETENZA INFERJURI)

(TRIBUNAL TA' REVIZJONI TAL-AMBJENT U L-IPPJANAR)

S.T.O. PRIM IMHALLEF MARK CHETCUTI

Illum L-Erbgha, 25 ta' Gunju, 2025

Numru 13

Appell Nru. 6/2025

**Moviment Graffitti, Rozanne Zarb Cousin, Carmel sive Charles Cassano,
Stephen Ciantar, Pierre Chircop, Marcelle Chircop, Joseph Muscat,
Paul Pisani, Monica Pisani, George Sciberras, Gabriella Sciberras,
Kira Sciberras, Remigio Zammit Pace, Nicholas Naudi,
Monica Catherine Abdilla, David Camenzuli, Robert Gatt,
Costantino Borg, Paul u Jacqueline Mercieca, Tony u Rosella Darmanin,
Joseph Borg, Joseph Lautier, Joseph Mohnani, Jaak Van Vilet,
Sergey Ivanov, Alfred Vella, Josie u Ms Franca Muscat, Darryl Zarb Cousin,
Elena Gerasimchu u Patrick Dato Mallia**

vs

**L-Awtorita' ghall-Ambjent u r-Rizorsi
I-kjamat in kawza ST Property Investments Ltd. Att: Michael Stivala**

Il-Qorti,

Din hi sentenza preliminari dwar il-locus standi tal-erba' appellanti senjatament Joan de Jong, Simon Camillieri, Angele Azzopardi u Charles Anthony Falzon li gew indikati fl-ahhar nota tas-socjeta appellata tad-9 ta' Gunju 2025. Is-socjeta appellata ST Property Investments Limited issostni li la darba ma kinux fost it-terzi appellanti li ipparticipaw quddiem it-Tribunal ma għandhomx jedd ta' appell mid-decizjoni tat-

Tribunal ta' Revizjoni tal-Ambjent u l-Ippjanar tal-25 ta' Frar 2025 quddiem din il-Qorti u l-appell taghhom hu null.

Dawn it-terzi jsostnu illi huma terzi oggezzjonanti quddiem it-Tribunal u ghalhekk għandhom dritt jappellaw.

Jibda biex jingħad li dan hu appell minn decizjoni tal-ERA konfermata mit-Tribunal ta' Revizjoni tal-Ambjent u Ippjanar li jirrigwarda aggornament ta' environment impact assessment. L-appelli mid-decizjonijiet tal-ERA huma regolati mill-artikolu 47(1) tal-Kap. 551 li jghid li kull parti tista' tappella lit-Tribunal skont kif jiprovd i-Kap. 549 dwar il-Protezzjoni tal-Ambjent liema dritt skont l-artikolu 47(4) hu miftuh għal kull parti aggravata mid-decizjoni tal-Awtorita mingħajr bzonn li tiprova l-interess tagħha fil-kwistjoni, ghalkemm l-artikolu 47(9) it-terz appellant irid jissottometti motivazzjonijiet ragunati bazati fuq konsiderazzjonijiet ambjentali li jiggustifika l-appell tieghu.

Hu minnu illi l-artikolu 47(11) jeskludi l-applikazzjoni tal-artikolu 11 u 21 tal-kap. 552 li jirreferu għal procedura kif wieħed jirregistra l-interess tieghu biex jippartecipa bhala terz interessat quddiem l-Awtorita. Il-Kap. 549 fl-artikolu 59(3), (4) u (5) tħid li kull persuna li tiddikjara interess f'applikazzjonijiet fosthom dawk li jinneċċessitaw EIA jistgħu juru l-interess tagħhom bil-miktub li għandha tasal għand il-Bord tal-Awtorita fiz-zmien preskritt mill-ligi liema rappreżentazzjonijiet jekk magħmula skont il-ligi jigu kunsidrati mill-Bord tal-Awtorita. Induru lura ghall-Kap. 551 l-artikolu 50(2) īghid li l-appellant u kull persuna ohra li ippartecipat quddiem it-Tribunal jista' jappella quddiem il-Qorti.

L-appellat isostni hekk fis-sottomissjoni tieghu tad-9 ta' Gunju 2025:

Illi jekk u meta dawn l-individwi indikaw li riedu jippartecipaw f'dan l-appell, hija informazzjoni li l-Appellata certament m'ghandhiex. U lanqas ma wieħed jista jifhem f'liema kapacita ghazlu li jippartecipaw ghaliex l-appelli minn decizjonijiet tal-Awtorita Appellata huma regolati mill-Artikolu 47 tal-Kap. 551. Skont l-Artikolu 47(11) l-Artikolu 21 tal-Kap. 551 ma jaapplikax għal dawn l-appelli.

Illi f'kull kaz, huwa inkoncepibbli kif persuna tagħzel, minkejja li kellha kull dritt, li ma tappellax minn decizjoni tal-Awtorita, izda taht il-pretest li "ippartecipat" f'appell billi bghatet email bla motivazzjoni u bla argumenti, tqis

ruhha bhala persuna li ippartecipat f'appell u ghaldaqstant tista' tappella minn decizjoni tat-Tribunal a bazi ta' l-artikolu 50 (2) tal- Kap. 551.

Is-sentenzi moghtija minn dina l-Onorabbi Qorti fejn spjegat id-dritt ta' appell a bazi ta' dan l-artikolu, kienu sentenzi fuq appelli li saru minn terzi li kienu "ippartecipaw" fl-appell quddiem it-Tribunal fi process ta' appell fejn l-applikant ta' applikazzjoni ghall-izvilupp kien l-Appellant. F' dawk il-kazijiet certament illi wiehed jifhem dan l-insenjament ghaliex it-terz (objector) ma jkunx parti fl-appell li jkun ghamel l-applikant wara rifjut tal-applikazzjoni mill-Awtorita, u f'dak il-kaz it-terz (objector) ikun biss ippartecipa fl-appell. Fil-kaz fejn l-appell isir minn terzi wara l-approvazzjoni minhabba EIA, kull persuna għandha dritt li tappella (u f'dan il-kaz minnghajr limitazzjoni stante li dan huwa appell minn EIA. Persuna li ghazlet li ma tappellax, u li certament ma tistax tqis ruhha aggravata mid-decizjoni tal-Awtorita, certament li ma tistax tqis ruhha aggravata mid-decizjoni tat-Tribunal meta dan jikkonferma id-decizjoni tal-Awtorita (bhal ma kien dan il-kaz).

Il-Qorti tirreferi ghall-atti quddiem din il-Qorti u tqis illi l-partijiet imsemmija mirrikorrent ma jidhrux bhala partijiet fl-okkju tad-decizjoni tat-Tribunal. Id-difensuri tal-appellanti ipprezentat nota ta' Charles Anthony Falzon li wera l-interess li jippartecipa fil-proceduri quddiem l-ERA.

L-artikolu 59 kif fuq ingħad ighid li kull persuna tista' turi interess f'applikazzjoni quddiem l-ERA bil-mod preskritt u f'dan il-kaz l-unika prova li ingiebet ta' dan l-interess hu ta' Charles Anthony Falzon. Ma gie prezentat xejn fir-rigward tal-persuni l-ohra imsemmija mill-appellat u għalhekk ma jistax jingħad li Joan de Jong, Simon Camilleri u Angele Camilleri kellhom locus standi quddiem it-Tribunal u aktar quddiem din il-Qorti. Skont l-artikolu 47(4) tal-Kap. 549 kull parti aggravata setghet tappella quddiem it-Tribunal. F'dan il-kaz Charles Anthony Falzon ma kienx appellant quddiem it-Tribunal. Madankollu l-artikolu 50(2) tal-Kap. 551 ighid li kull parti li ippartecipat quddiem it-Tribunal tista' tappella quddiem il-Qorti. Fl-atti tat-Tribunal hemm prova li Charles Anthony Falzon wera l-interess li jippartecipa fl-appell quddiem it-Tribunal. Għalhekk Charles Anthony Falzon kellu l-fakolta jappella quddiem il-Qorti.

Induru lura għas-sottomissjoni tal-appellat kif ġia riprodotta

Din il-Qorti tapprezza l-argument li qed isir mis-socjeta appellata izda ma taqbilx mieghu għal kollox. Is-socjeta appellata qed tipprezumi li t-terzi li ippartecipaw jew

appellaw quddiem it-Tribunal kollha għandhom l-istess interessa identiku. Dan mhux il-kaz. B'zieda qed jigi erronjament prezunt li d-decizjoni tal-Awtorita u dak tat-Tribunal baqghu l-istess. Jista' jkun hemm terz li hu kuntent bl-ezitu tad-decizjoni tal-Awtorita u skuntent bid-decizjoni tat-Tribunal kemm jekk appella l-applikant kif ukoll jekk appella terz. L-artikolu 50(2) hu car f'dan l-aspett.

L-appellant fi proceduri quddiem it-Tribunal u kull persuna ohra li ippartecipat fl-appell jistgħu jappellaw minn decizjonijiet tat-Tribunal.

Il-kelma 'partecipazzjoni' già giet kunsidrata minn din il-qorti fis-sentenza **Patrick Guntrip** tad-19 ta' April 2023.

Madankollu din il-Qorti tagħmel eccezzjoni li tirrizulta f'dan il-kaz. La darba d-decizjoni tat-Tribunal ikkonfermat id-decizjoni tal-Awtorita, il-mistoqsija tqum dwar l-interess tal-appellant li kien komdu bid-decizjoni tal-Awtorita u d-decizjoni tat-Tribunal ma biddlet xejn. Ghalkemm il-kuncett ta' interessa hu wiesa' fl-ippjanar xorta jipprevali l-principju li hadd ma għandu jabbuza minn dritt mogħti bil-ligi. Din il-Qorti tqis li għandha tigi riformata legislattiviment il-mod kif wieħed joggezzjona għal zvilupp u d-drittijiet u obbligi sussegwenti naxxenti minn tali oggezzjoni biex jigi evitat kull forma ta' abbuż anki dak biss relataż ma' dilungar eccessiv tal-proceduri.

Lura għal dan il-kaz il-Qorti tqis li l-eccezzjoni tas-socjeta appellata hi valida fil-konfront tal-persuni kollha msemmija mill-appellanti cioe Joan de Jong, Simon Camilleri, Angele Azzopardi billi ma giex pruvat li ippartecipaw quddiem it-Tribunal u fil-kaz ta' Charles Anthony Falzon ghaliex la darba kien fi qbil mad-decizjoni tal-Awtorita billi ma appellax quddiem it-Tribunal ma setax jabbuza mill-process gudizjarju billi jappella mid-decizjoni tat-Tribunal li ikkonfermat dak is-sejbien tal-Awtorita. Għalhekk l-appell tagħhom hu null. Spejjez ghall-dawn l-appellant

Mark Chetcuti

Prim Imħallef

Anne Xuereb

Deputat Registratur